

MANIFEST VAN DE TEUGETAFEL

Vier aanbevelingen bij de opstelling van het nieuwe Luchthavenbesluit voor Luchthaven Teuge

Op 12 oktober 2015 heeft de Klankbordgroep Luchthaven Teuge een advies uitgebracht aan de Stuurgroep met daarin de standpunten van de bewonersorganisaties en milieugroepen over het nemen Luchthavenbesluit en toekomstvisie van de Luchthaven. Nu de stuurgroep en klankbordgroep zijn opgeheven hebben de deelnemende partijen in de klankbordgroep voor het vervolg van de dialoog tussen LH Teuge en omgeving de TeugeTafel opgericht, een open forum voor betrokken organisaties en omwonenden. Nadere toelichting op samenstelling en doelstellingen van de TeugeTafel vindt u aan het eind van dit manifest.

Middels dit manifest wil de TeugeTafel over een aantal essentiële onderwerpen die in het Luchthaven Besluit vastgesteld zullen worden, haar mening kenbaar maken aan de CRO, de aandeelhoudende gemeenten en de Provincie Gelderland.

Het manifest

Luchthaven Teuge biedt in zijn huidige omvang (ca. 45.000 vliegbewegingen in 2015) ruimte aan divers vliegverkeer: sport- en recreatievliegers, zakenverkeer, paraspringen, rond- en lesvluchten en technische luchtvaart (cartografie, inspectievluchten). Er is werkgelegenheid in de vorm van technische, innovatieve bedrijfjes, horeca en recreatie: dit alles is gerealiseerd rondom een luchthaven met een beperkt aantal vliegbewegingen. Bloei blijkt niet afhankelijk van almaar groeien. De Teugetafel is een voorstander van dit bloeiende vliegveld als de omvang begrensd wordt en de balans tussen economie, toerisme en de leefbaarheid voor de omwonenden verder verbetert. De nagestreefde groei in het voorstel van de directie en de Stuurgroep Luchthaven Teuge van het aantal vliegbewegingen is naar de mening van de TeugeTafel te groot (de voorgestelde geluidruimte tot 160.000 vliegbewegingen bedraagt *ruim drie keer* de huidige omvang: zie aanbeveling 1 en 3). Door deze groei zal de hinder toenemen en het draagvlak onder omwonenden sterk afnemen.

De TeugeTafel wenst ter beperking van hinder van het vliegveld de volgende randvoorwaarden op te nemen in het Luchthavenbesluit:

1. Beperk groei van het aantal vluchten: bepaal de correcte geluidruimte én het maximum aantal vliegbewegingen ('dubbel slot')

Door zowel de Provincie als aandeelhoudende gemeenten is de geluidruimte vertaald in een maximaal aantal vliegbewegingen. In de omzetting van het geluidsnormsysteem BKL naar het Europese L-Den geluidsnormsysteem zijn fouten gemaakt waardoor de toegestane geluidruimte veel hoger uitvalt dan eerder is vastgesteld. Dit is bevestigd tijdens de expertmeting geluidruimte luchthaven Teuge, op 23 maart 2016 te Arnhem. Volgens de vertegenwoordiger van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu moet deze fout hersteld worden in het te nemen luchthavenbesluit.

De TeugeTafel is van mening dat de berekening zoals opgenomen in het advies van de Luchthaven en Stuurgroep voor de toegestane geluidruimte moet worden herzien. De gecorrigeerde geluidruimte moet worden vertaald in een concreet maximum aantal vliegbewegingen dat de 80.000 niet mag overstijgen. Beide dienen te worden vastgelegd in het Luchthavenbesluit.

2. Bepaal een maximum aantal parasprongen en rondvluchten per jaar en betrek de geluidbelasting van het rondcirkelen van vliegtuigen in de berekening van de geluidruimte

Het paracentrum Teuge is met het huidige aantal parasprongen van 41.000 het grootste paracentrum van West-Europa. Het continu rondcirkelen van de paravliegtuigen geeft veel geluidsoverlast. De relatief zware motoren genereren voortdurend motorlawaai.

Alleen starts en landingen tellen echter mee voor de geluidruimte: er zijn ca. 2900 paravvluchten gemeten die meetellen als 5800 vliegbewegingen.

Dit doet geen recht aan de werkelijk belasting van de omgeving. De paratoestellen cirkelen per vlucht ongeveer 15 minuten in de omgeving rond Teuge (Apeldoorn, Deventer, Twello, Klarenbeek etc.). Het aantal paravvluchten kan oplopen tot 41 = 10 uur motorlawaai per dag. Hetzelfde geldt voor rondvluchten. Het NLR (Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum) heeft aangegeven dat zij het rondcirkelen van toestellen kan verwerken in de geluidsberekeningen, zodat een realistischer beeld van de werkelijke geluidbelasting ontstaat.

De TeugeTafel is van mening dat bij het vaststellen van de geluidruimte voor Luchthaven Teuge ook het rondcirkelen van vliegtuigen dient te worden betrokken, niet alleen in de directe omgeving van de luchthaven, maar ook boven de Natura2000-gebieden in de bredere omgeving. De TeugeTafel pleit voor een bovengrens aan het aantal parasprongen.

3. Een gezonde exploitatie van Luchthaven Teuge is reeds mogelijk op basis van 70.000 vliegbewegingen per jaar. Verdere verruiming van de geluidruimte is dus niet nodig.

Volgens het businessplan van de luchthavendirectie uit 2012 is een rendabele exploitatie mogelijk vanaf 70.000 vliegbewegingen. Nu benadrukt de directie dat een gezonde exploitatie alleen te bereiken is door een substantiële groei van het aantal vliegbewegingen. Volgens het onderzoeksrapport van Bureau Buiten is deze groei vooral te realiseren met meer paravvluchten en rondvluchten, voornamelijk door overloop vanuit Vliegveld Lelystad. Het rapport van Blekenbrink stelt echter dat dit juist de meest overlast gevende vormen van vliegverkeer zijn. Dit verklaart de zorg bij de TeugeTafel over de groeiscenario's die door de luchthavendirectie worden nagestreefd.

De TeugeTafel wil de patstelling doorbreken door betrokkenen op te roepen om op basis van reële verwachtingen te komen tot een sluitende exploitatie van Luchthaven Teuge die niet belastend is voor de omgeving. Bloei is niet per se afhankelijk van groei. Er zijn andere scenario's denkbaar die het onderzoeken waard zijn. Wat te denken van Teuge als stilste en schoonste vliegveld van Nederland? Dat zou aansluiten bij de Clean-Tech aspiraties van de Stedendriehoek. Belast daartoe vuile, lawaaiige toestellen en bevoordeel schone en stille vliegtuigen met een actief havengeldbeleid. De luchthaven zou zo een voorbeeldfunctie kunnen vervullen.

4. Voer enkele belangrijkste hinderbeperkende maatregelen door aangaande vlieghoogte, vliegroutes en handhaving

Deze maatregelen betreffen:

- a) minimale vlieghoogte van 1000 ft (300 m)
- b) geen vliegtuigen boven woonkernen en Natura2000-gebieden
- c) experimenteren met verschillende vlieghoogtes inclusief 1500 ft
- d) vliegers worden verplicht de transponder in te schakelen tijdens de vlucht
- e) invoering van een vliegtuigvolgsysteem
- f) adequate handhaving.

Het Rapport van Bureau Blekenbrink doet 19 aanbevelingen om hinder van Luchthaven Teuge te beperken. Ook bovengenoemde punten worden door Blekenbrink genoemd en zijn voor de TeugeTafel cruciaal. Deze hinderbeperkende maatregelen zullen echter door de voorgestelde groei (aanbeveling 3) teniet worden gedaan. Hinderbeperking vraagt naast de voorstellen van Bureau Blekenbrink een beperking van de geluidruimte en een bovengrens aan het aantal toelaatbare vliegbewegingen. Voor het vaststellen in welke mate de verhoging van de vlieghoogte meer of minder hinder oplevert voor omwonenden, stelt de TeugeTafel voor om te experimenteren in samenspraak met een geselecteerd aantal omwonenden. Hoe pakt de verhoging uit in de praktijk? Wat ervaren mensen op verschillende locaties, bij verschillende vlieghoogtes, inclusief 1500 ft? Een vliegtuigvolg-systeem is alleen effectief als alle vliegers hun transponder inschakelen. ***De TeugeTafel vindt daarom dat de piloten verplicht dienen te worden om de transponder in te schakelen tijdens de vlucht. Alleen dan kan door bevoegd personeel actief worden gehandhaafd, met waar nodig verbaliserend optreden, op het naleven van de afspraken over vlieghoogte en -routes.***

Tot slot

Bovenstaande standpunten en aanbevelingen kunnen uiteraard door de TeugeTafel worden onderbouwd en toegelicht en haar vertegenwoordigers staan klaar om dat in alle betrokken gremia te doen: bij omliggende gemeenten, bij de Provincie Gelderland, de CRO en bij de directie en de gebruikers van Luchthaven Teuge zelf. **De TeugeTafel zoekt met alle betrokken partijen de dialoog om te komen tot een breed gedragen Luchthavenbesluit voor Luchthaven Teuge.**

Wat is de TeugeTafel?

De TeugeTafel is een open overlegplatform. Omwonenden van Luchthaven Teuge, organisaties die opkomen voor bewonersbelangen en milieu en natuur, evenals hun vertegenwoordigers in de Commissie Regionaal Overleg (CRO), kunnen deelnemen aan bijeenkomsten van de TeugeTafel. De organisatie van de bijeenkomsten is een open netwerkactiviteit van onder meer:

- Bewonersorganisaties in de Stedendriehoek (Deventer, Apeldoorn, Twello, Teuge, Brummen)
- Provinciale en gemeentelijke organisaties op het gebied van milieu, natuur en natuurbeheer (o.a. Gelderse Natuur en Milieu Federatie, Gelders Particulier Grondbezit, Stichting Werkgroep Milieuzorg Apeldoorn)
- Platform Vlieghinder Teuge

Activiteiten van de TeugeTafel

1. De TeugeTafel informeert omwonenden en milieu- en natuurorganisaties over ontwikkelingen en vraagstukken rond Luchthaven Teuge die onderwerp zijn van advisering door de CRO bij de totstandkoming van een nieuw Luchthavenbesluit Teuge.
2. De TeugeTafel organiseert de inbreng van meningen en standpunten van bewoners en milieu- en natuurorganisaties op onderwerpen die in de CRO aan de orde zijn, alsmede in de gemeenteraden van Apeldoorn, Voorst, Deventer, Zutphen en de Provincie Gelderland.

Contactgegevens:

info@teugetafel.nl

Postbus 2063
7301 DB Apeldoorn